

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXVIII. De Cerintho haeresiarcha.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ἀνάσσει, ἐκκλησιαστικὰ δόγματα. ἀλλ' ἔ-
τοι μὲν τέτρες ᾤσηρας ἐπιγραψάμενοι, τῆς
ἀληθῆς δόξα πτώκασιν ἐλπιδόθη.

dem qui ejusmodi servatores sibi adsci-
verant, spe veræ salutis penitus excide-
runt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄.

Περί τῆς Ἐβιοναίων αἰρέσεως.

Ἄλλες ἢ ὁ πονηρὸς δαίμων τῆς αἰεὶ τὸν
ἄχειρόν τε Θεὸν διατρέσεως ἀδυνασιῶν
ἐπισείσαι, θαυραλήπτες εὐρών, ἐσφτερεί-
ζετο. Ἐβιοναίους τέτρες οἰκείως ἐπεφήμιζον οἱ
πρώτοι, πτωχῶς καὶ ταπεινῶς τὰ αἰεὶ τῆ
Χειρὸς δόξαζοντας. λίτον μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ κοι-
νὸν ἠγοῦντο, καὶ ἀσχοπὴν ἤθεες αὐλομόνον
ἄνθρωπον δεδίκαιωμένον, ἔξ ἀνδρός τε κοινο-
νίας καὶ τῆς Μαριίας γεγεννημένον δ' εἶν ἢ πάντως
αὐτοῖς τῆς νομικῆς ἰρησκειίας, ὡς μὴ ἀν δια-
μόνης τῆς εἰς τὸν Χειρὸν πίστεως καὶ ἔξ καὶ αὐ-
τῶ βίης ᾤθησομένων. ἄλλοι ἢ αἰεὶ τέτρες
τῆς αὐτῆς ὄνης ἀσχοπῆρας, τῶ μὲν τῶ εἰ-
ρημῶν ἐκτοπον διεδιδρασκον ἀτοπίαν, ἐν
παρθένῃ καὶ ἔξ ἀγίας πνεύματι μὴ δυνάμενοι
γεγονέναι τὸν Κύριον ἔξ μὲν ἔθ' ὁμοίως καὶ ἔτοι
ἀσχοπᾶσθαι αὐλομόνον, Θεὸν λόγον ὄνα καὶ σοφίαν
ὁμολογούτες, τῆ τῶν πεσόντων αἰεὶ ἐπέποντο
δυσσεβεία. μάστις αὖτε καὶ τῶ σωματικῶ
αἰεὶ τὸν νόμον λατρεύει ὁμοίως ὀκεινοῖς ἀει-
πεν ἐσπᾶδαζον. ἔτοι ἢ μὲν Ἀποστόλων πά-
σας τὰς ἰπιστολάς, δυνάστεας ἠγοῦντο εἶναι
δεῖν, ἀποστὰ τὴν ἀποκαλοῦντες αὐτὸν ἔξ νόμου
Εὐαγγελίῳ ἢ μόνῳ τῶ καὶ Ἐβραίοις λεγο-
μένῳ χρώμενοι, τῶν λοιπῶν σμικρὸν ἐποι-
οῦντο λόγον. καὶ τὸ μὲν Σάββατον καὶ τὴν Ἰεραϊ-
κὴν ἄλλην ἀγωγὴν ὁμοίως ὀκεινοῖς παρεφύ-
λαττον. ταῖς δ' αὖ κυριακαῖς ἡμέραις, ἡμῖν
τὰ ἀσχοπῆρας εἰς μνήμην τῆς ἔξ Κυρίου ἀνα-
στάσεως ἐπέτελου. ὅθεν αἰεὶ τὴν τοιαύτην ἐλ-
χέρησιν ἡς τοιαῦδε λελοῖχασιν ἀσχοπῆρας,
ἔξ Ἐβιοναίων ὀνομάζονται, τὴν τῆς διανοίας πτω-
χείαν αὐτῶν ὑποφαίνοντες. ταύτη γὰρ ἐπίκλησιν
ὁ πτωχὸς παρ' Ἐβραίοις ὀνομάζεται.

CAPUT XXVII.

De Ebionorum Hæresi.

Alios verò quos ab amore Christi ^{Huc refer}
malignus Dæmon dimovere non ^{Niceph.}
potuerat, alia ex parte infirmos esse de- ^{c. 13. l. 3.}
prehendens, in ditionem suam redegit.
Hi ab Antiquis cognominati sunt ebio-
næi, quippe qui humiliter admodum at-
que abjectè de Christo sentirent. eum
enim simplicem ac vulgarem, nec aliud
quàm hominem esse censebant, qui
profectu virtutis justus factus fuisset;
ceterùm ex viri cum Maria concubitu
procreatum. Porro legis observatio-
nem sibi omninò necessariam duce-
bant, quasi per solam in Christum fi-
dem, vitamque ex ea fide traductam,
salutem consequi non valerent. Alii ab
his, eodem nomine nuncupati, absur-
dam priorum sententiam refugientes,
Christum quidem ex virgine, & ex Spi-
ritu Sancto genitum esse non negant:
sed iidem nihilominus cùm Christum
utpote Deum Verbum ac Sapientiam
Patris ante omnia substituisse minimè fa-
teantur, in eandem cum prioribus im-
pietatem delapsi sunt: cùm præsertim
corporales legis Mosaicæ ceremonias,
perinde ac illi accuratè custodiant. Hi
epistolas quidem Pauli profus rejicien-
das esse censebant, desertorem illum
legis vocantes: solum autem evange-
lium illud, quod secundum Hebræos
dicitur, amplexi, reliqua parvi facie-
bant. Et Sabbatum quidem aliisque Ju-
daicos ritus non secus ac Judæi observa-
bant: Diebus verò Dominicis eadem
quæ nos in memoriam resurrectionis
Domini peragebant. Cuius rei causâ
ebionæorum cognomen fortiti sunt,
quo intelligentiæ illorum inopia satis
indicatur. Sic enim mendici apud He-
bræos vocantur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ΄.

Περί Κερίνθου Ἡρεσιάρχου.

Κατὰ τὰς δεδηλομένους χρόνας, ἑτέρας
καίρεσεως δεχνηγὸν χηρέας Κηρινθον πα-
ρειλήφαμεν. Γαίθη ἔφωνα ἤδη πεσόντων

CAPUT XXVIII.

De Cerintho Hæresiarcha.

Adem tempestate alterius hæresis ^{Huc refer}
auctorem fuisse Cerinthum accepimus. ^{Niceph.}
De quo Caius is cuius verba supe- ^{c. 14. l. 8.}
N ij

rius retulimus, hæc in Disputatione sua scribit: Sed & Cerinthus, inquit, per revelationes quasdam à se tanquam à magno quodam Apostolo conscriptas, portenta quædam quasi ab Angelis sibi ostensa commentus nobis introducit, affirmans post resurrectionem regnum Christi in terris futurum, ac rursus homines Hierosolymis degentes cupiditatibus & voluptati corporis obnoxios fore. Additque hostis ille divinarum Scripturarum, mille annorum spatium, in nuptialibus festis tranfactum iri, quo facilius imperitos homines decipiat. Quinetiam Dionysius qui nostræ ætate Alexandrinæ ecclesiæ episcopus fuit, in secundo de promissionibus libro, postquam nonnulla de Joannis revelatione ex veteri ecclesiæ traditione dixit, ejusdem Cerinthi mentionem facit his verbis: Cerinthus verò, inquit, qui hæresin illam quæ ab ipso Cerinthiana cognominata est condidit, ajunt eum librum composuisse: indito Joannis nomine, dum auctoritatem figmentis suis ex Joannis nomine mutuari vellet. Hæc enim fuit illius opinio, regnum Christi terrenum futurum. Et quarum rerum cupiditate ipse flagrabat, utpote voluptatibus corporis obnoxius carnique addictus, in iis Regnum Dei situm fore somniavit, in ventris, & earum quæ infra ventrem sunt, partium explenda libidine: hoc est in cibo & potu, ac nuptiis, atque ut honestiori vocabulo ejusmodi voluptates velaret, in festis & sacrificiis & hostiarum mactationibus. Hæc Dionysius. Irenæus verò in primo adversus Hæreses libro secretiora quædam ejusdem figmenta commemorat. Sed & in tertio libro historiam quandam planè dignam quæ memoriæ mandetur, scriptis prodidit. Ait enim ita se à Polycarpo accepisse, Joannem apostolum, cum aliquando in balneum lavandi causa introisset, & Cerinthus intus esse didicisset, statim ex eo loco fugam se proripuisse, cum ne tectum quidem idem cum Cerintho subire sustineret: hortatumque esse comites suos ut idem facerent. Fugiamus, inquit, ne balneum corruat in quo Cerinthus est veritatis inimicus.

A *ᾧ δὲ ἀπέθεμαι, ἐν τῇ Φεργμένη αὐτῶν Ἰησιῶν ταῦτα περὶ αὐτῶν γράφει. ἀλλὰ καὶ Κηνηθῶν ὁ δὲ Ἀποκαλύψων ὡς ὑπὸ Ἀποστόλου μεγάλου γεγραμμένων, τερατολογίας ἡμῶν ὡς δι' ἀγγέλων αὐτῶν δεδεδειμένας ψευδομαθῶν ἐπεισάγει λέγων, μὴ τὴν ἀνάστασιν ἴπνευ εἶναι τὸ βασιλεῖον τῆς Χειρῆ. καὶ πάλιν Ἰπνευμίας καὶ ἡδοναῖς ἐν Ἰερουσαλήμ τὴν Σάρα πολυβουμένην δελεῦειν. καὶ ἐχθρὸς ὑπαρχὼν ταῖς γραφαῖς τῆς Θεῶν, δριμύτην χιλιετηστείας ἐν γάμῳ ἑορτῆς θέλων πλανᾶν λέγει γίνεσθαι. καὶ Διονύσιῳ ὁ δὲ τῆς κατ' Ἀλεξάνδρειαν παροικίας καθ' ἡμᾶς τὴν ἐπισκοπὴν ἐπιληχῶς, ἐν δὲ ὑτέρῳ τῶν ἐπαγγελιῶν περὶ τῆς Ἰωάννου Ἀποκαλύψεως εἰπόντι ἵνα ὡς ἐκ τῆς ἀνεκάθεν ᾧ δὲ ἀπέθεμαι, τῶν αὐτῶν μέμνηται ἀδριμύτην τῶν ῥήμασι. Κηνηθῶν ὁ δὲ τὸν καὶ τὴν ἀπὸ ἐκείνου κληθεῖσαν Κηνηθιανὴν αἵρεσιν συσταμένον, ἀξιοπίστον ἐπιφημίσει θελήσασθαι τῶν αὐτῶν πλάσματι ὀνομαζέτω ἡδοναῖς διδασκαλίας αὐτῶν τὸ δόγμα, ἐπιγνοῦν ἑσθαι τὴν τῆς Χειρῆ βασιλείαν. καὶ ὡν αὐτῶν ἀρέετο φιλοσώματος ὡν καὶ πάντων Σαρκενῶν, ἐν τῶν ὀνειροπολεῖν ἑσθαι, γαστρὸς καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα πλησμονῶν. τετρεσσι τοῖς καὶ ποτοῖς καὶ γάμοις, καὶ δι' ὧν ἐυφημότερον ταῦτα αἵρεσι ποιησάσθαι, ἑορταῖς καὶ θυσιῖς καὶ ἱερείων σφαγαῖς. ταῦτα Διονύσιῳ. ὁ δὲ Ἐιρηναῖῳ διπαρήθερος δὲ ἵνας τῶν αὐτῶν ψευδοδοξίας ἐν πρώτῳ συγγραμμάτι τῶν πρὸς τὰς αἵρεσεις προδῶν, ἐν τῶν τρίτῳ καὶ ἰσορίαν ὅτι ἀξίαν λήθης τῆς γραφῆς παρέδωκεν, ὡς ἐκ τῶν ἀδρόσεως Πολυκάρπου, Φάσκων Ἰωάννου τὸν Ἀπόστολον εἰσελθεῖν ποτε ἐν Βαλανεῖον, ὡς τε λέγουσιν γινώσκειν ἔνδον ὄντα τὸν Κηνηθῶν, διπαρηθῆσαι τε τῶν τότε καὶ ἐκφυγεῖν δύραζέ, μὴ δὲ ὑπομείναι τὴν αὐτὴν αὐτῶν ὑποδύωαι σέγγη. τὸ αὐτὸ ὁ δὲ τῶν καὶ τοῖς σὺν αὐτῶν ἀδρανέσαι φησάτω, φύγωμεν μὴ καὶ τὸ Βαλανεῖον συμπέση, ἔνδον ὄντος Κηνηθῶν τῆς ἀληθείας ἐχθρῶν.*